

kurs
kompis

NY004 Faglige oppslagsverk

kurs
kompis

NY004 Faglige oppslagsverk

Det kan være nyttig å gjøre praktiske øvelser etter et e-læringskurs. Kurskompis gir deg muligheten til dette! Med et ferdig opplegg kan du trene på å omsette teori til praksis, enten alene eller sammen med andre.

Kurskompis tar ca. 30 minutter å gjennomføre.

Praktiske øvelser

Gjennom praktiske øvelser som er laget til dette e-læringskurset skal du trene på å utføre oppgaver knyttet til arbeid på apotek.

Tips til gjennomføring

- Gjennomfør e-læringskurset først
- Skriv ut Kurskompis eller vis på skjerm
- Sett av tid (30 min), enten for å gjennomføre alt i sammenheng eller del det opp i mindre bolker
- Du trenger tilgang til internett

Praktiske øvelser

I kurset «NY004 Faglige oppslagsverk» lærte du om oppslagsverk som det er nyttig å kjenne til. Nå skal du bli vant til å bruke noen av disse oppslagsverkene.

1. Gå inn på fellekatalogen.no og svar på spørsmålene.

- En mann skal begynne å injisere Fragmin hjemme. Han har fått opplæring på sykehus, men lurer på om det finnes en instruksjonsfilm som han kan se på for å repetere riktig bruk.
Finn frem instruksjonsfilmen, slik at du kan vise mannen hvor han finner den.
- En dame kommer på apoteket. Hun har funnet noen løse kapsler og tabletter i en dosett i kofferten sin og lurer på hva de er.
Bruk Legemiddelidentifisering for å finne ut av hvilke legemidler dette er:
  - Lilla og grønne kapsler, merket CX-FL20.
  - Hvite, ovale tabletter, merket med 31 på en side og en knoke på den andre.
- Du lurer på hva som er halveringstiden på ezetimib.
Hvor kan du finne den?
- Gå inn på Veterinærkatalogen (Legemidler for dyr).
Finn ut av hvilken styrke Bravecto påflekkingsvæske en hund på 25 kg trenger.

2. Gå inn på tryggmammamedisin.no og svar på spørsmålet.

En gravid kvinne ønsker å kjøpe smertestillende legemidler mot hodepine.
Hvor finner du råd om hvilke smertestillende legemidler hun kan bruke?

3. Gå inn på legemidlertilbarn.no og svar på spørsmålet.

En jente må begynne å ta faste medisiner. Moren spør om du har noen gode råd til hvordan hun skal venne datteren til å ta legemidlene.
Hvor finner du generell informasjon om hvordan man kan gi legemidler til barn?

4. Bruk egnede oppslagsverk og svar på spørsmålene.

- a) Hvor kan du finne preparatomtalen (SPC) til et legemiddel?

- b) En kunde skal på arbeidsreise til Tanzania og lurer på om han bør ta noen vaksiner.
  - 1. I hvilket oppslagsverk finner du svar på spørsmålet?
  - 2. Hvordan finner du hvilke anbefalinger som gjelder?

Praktiske øvelser - løsningsforslag

1. Gå inn på felleskatalogen.no og svar på spørsmålene.

- a) En mann skal begynne å injisere Fragmin hjemme. Han har fått opplæring på sykehus, men lurer på om det finnes en instruksjonsfilm som han kan se på for å repetere riktig bruk. **Finn frem instruksjonsfilmen, slik at du kan vise mannen hvor han finner den.**

Søke på Fragmin i søkefelt → (ev. Pakningsvedlegg) i kapitteloversikt "Instruksjonsfilm"

2. Hvite, ovale tabletter, merket med 31 på en side og en knoke på den andre.

Legemiddelidentifisering

Ingen merking

Merking (søk)

Merking 1 (tekst) **31**

Merking 2 (tekst)

Lengde (mm)   Brekke (mm)   Form

Merking (symbol)

Alle
 Ingen deling
 Delt i to
 Delt i fire

Kapsel
 Tablett
 Ensfarget
 Flerfarget
 Gjennomsiktig
 Prikkete

Bruksområde/Indikasjon

Norsk søk   Nordisk søk

NULLSTILL   **SØK**

Søket ga 1 treff
Dine søkekriterier: Symbol: Tablett; Merking: 31; Hvite, gråe og sorte;

Fosamax 70 mg «MSD» tabletter 70 mg

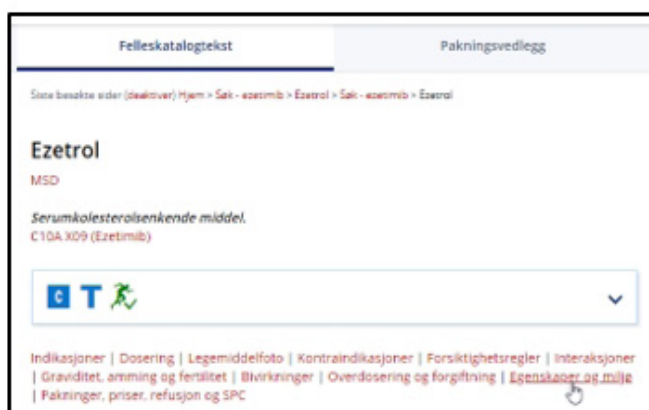
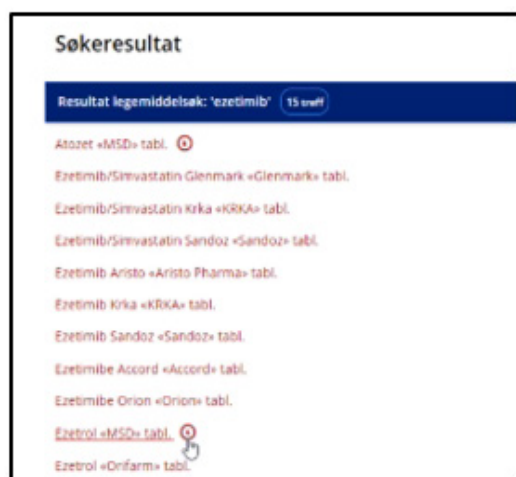
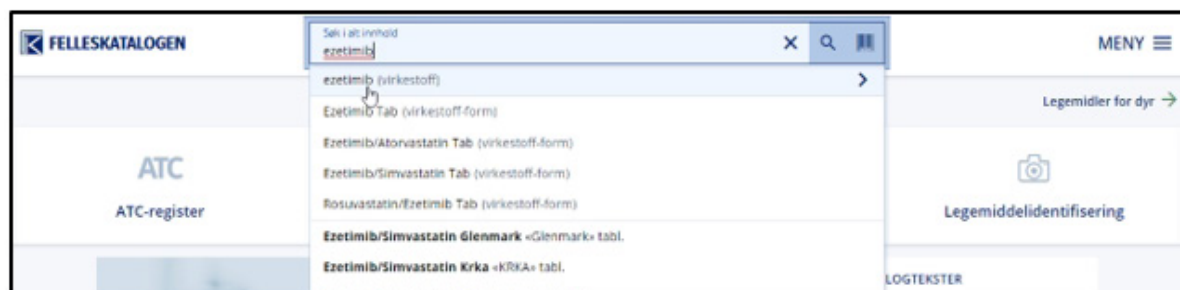
Vis detaljer ▶

Farge og størrelse på kapsel/tablett kan avvike noe.

c) Du lurer på hva som er halveringstiden på ezetimib.

Hvor kan du finne den?

Søk på ezetimib → velg Ezetrol med "k" i meny (k betyr komplett Felleskatalogtekst)
→ i kapiteloversikten velg "Egenskaper og miljø"

Egenskaper

Klassifisering: Selektiv hemmer av absorpsjonen av kolesterol og relaterte plantesteroler fra tarmen.

Virkningsmekanisme: Forskjellig fra andre klasser av kolesterolsenkende midler. Molekylært mål for ezetimib er steroltransportøren, Niemann-Pick C1-Like 1 (NPC1L1), som er ansvarlig for opptaket av kolesterol og fytosteroler i tarmen. Ezetimib lokaliseres på tynntarmens børstesøm og utfyller effekten av statiner. Reduserer forhøyet totalkolesterol, LDL, apolipoprotein B (Apo B) og triglyserider, og øker HDL hos pasienter med hyperkolesterolemi. Farmakokinetiske data hos barn <6 år er ikke tilgjengelig.

Absorpsjon: Raskt. Konjugeres til farmakologisk aktivt fenolglukuronid (ezetimibglukuronid). C_{max} nås innen 1-2 timer for ezetimibglukuronid og 4-12 timer for ezetimib.

Proteinbinding: Ezetimib 99,7% og ezetimibglukuronid 88-92%.

Halveringstid: Ca. 22 timer (ezetimib og aktivt konjugat).

Metabolisme: Primært i tynntarmen og leveren via glukuronidkonjugering (fase II-reaksjon) med påfølgende utskillelse i galle. Minimal oksidativ metabolisme (fase I-reaksjon). Ezetimib og ezetimibglukuronat utgjør hhv. ca. 10-20% og 80-90% av totalt legemiddel i plasma.

Utskillelse: Hovedsakelig via feces og urin. Både ezetimib og ezetimibglukuronid elimineres sakte fra plasma med tegn på betydelig enterohepatisk resirkulering. Ikke sporbare nivåer i plasma etter 48 timer.

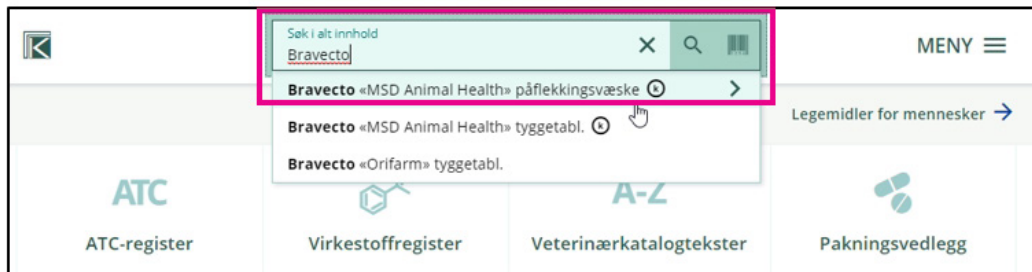
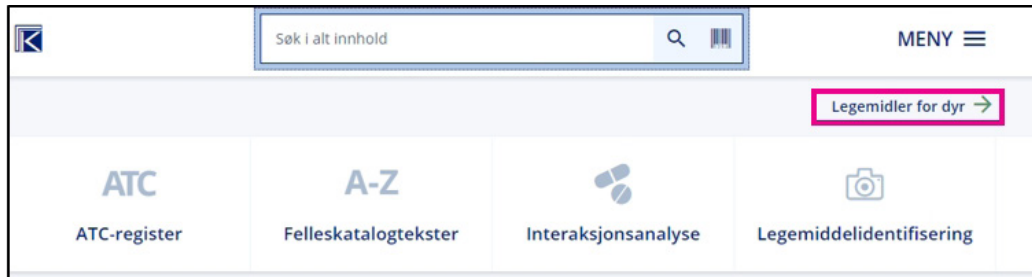
Miljø og legemidler

d) Gå inn på Veterinærkatalogen (Legemidler for dyr).

Finn ut av hvilken styrke Bravecto påflekkingsvæske en hund på 25 kg trenger.

Søk på Bravecto → velg Bravecto påflekkingsvæske → i kapitteloversikt "Dosering" → finn "Hund" → les av for riktig vekt

Dosering

Hund Skal administreres iht. følgende tabell (tilsv. en dose på 25-56 mg fluralaner/kg kroppsvekt, innenfor et vektområde):

Vekt (kg)	Antall pipetter				
	112,5 mg	250 mg	500 mg	1000 mg	1400 mg
2-4,5	1				
>4,5-10		1			
>10-20			1		
>20-40				1	
>40-56					1

2. Gå inn på tryggmammamedisin.no og svar på spørsmålet.

En gravid kvinne ønsker å kjøpe smertestillende legemidler mot hodepine.

Hvor finner du råd om hvilke smertestillende legemidler hun kan bruke?

Trykk på "Våre råd" → finn "Er du gravid?" → trykk på "Smerte"

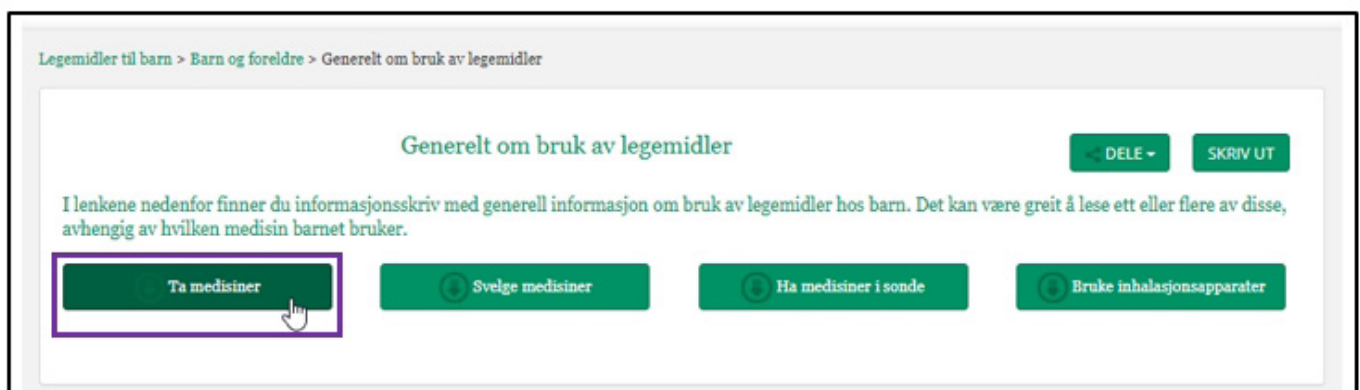
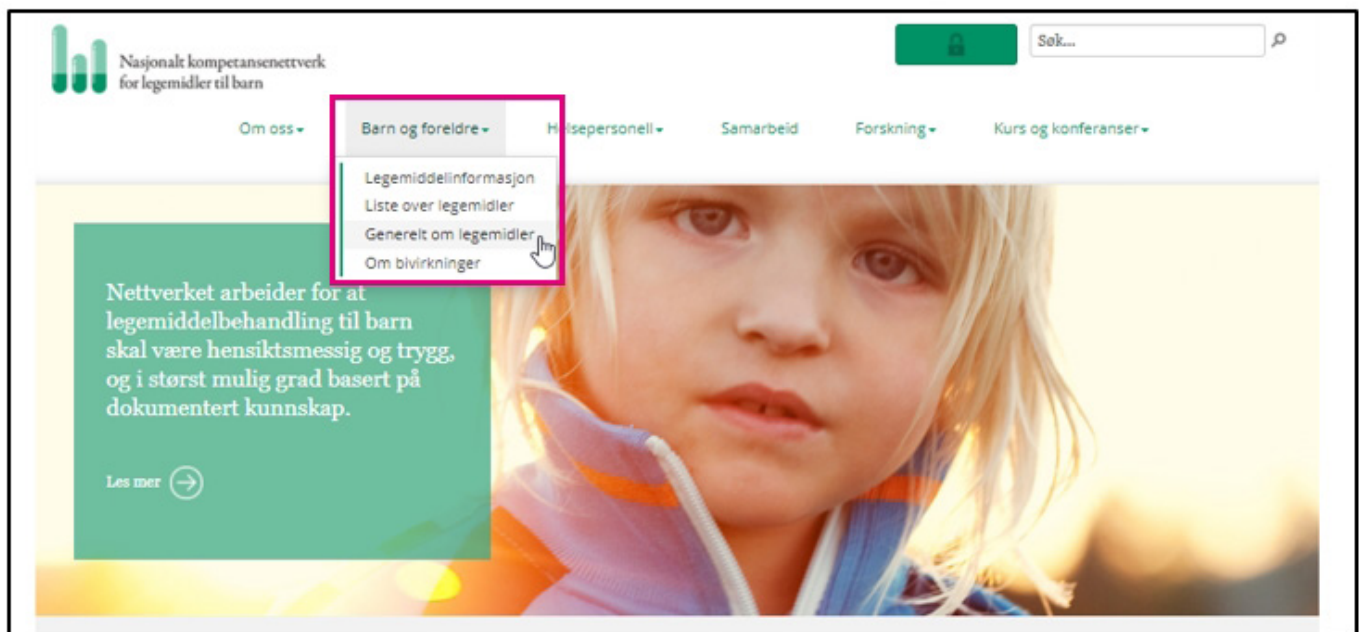
Ev. Skroll ned på hjemmesiden → finn "Er du gravid?" → trykk på "Smerte"

3. Gå inn på legemidlertilbarn.no og svar på spørsmålet.

En jente må begynne å ta faste medisiner. Moren spør om du har noen gode råd til hvordan hun skal venne datteren til å ta legemidlene.

Hvor finner du generell informasjon om hvordan man kan gi legemidler til barn?

Velg "Barn og foreldre" i toppmeny → velg "Generelt om legemidler" → trykk på «Ta medisiner»

Informasjon om legemidler til barn

Nasjonalt kompetansenettverk
for legemidler til barn

Generelle råd når barn skal ta medisiner

For mange barn kan det være livsviktig å ta medisiner hver dag over lang tid. Under følger noen generelle tips om samarbeid når barnet ditt skal ha medisiner og i tillegg noen praktiske råd om legemidler generelt. For spesifikke råd om ulike måter å gi medisin til barn på og informasjon om spesifikke medisiner til barn, se egne skriv.

Tips for godt samarbeid:

- Det er viktig å ikke la barnet få velge om det skal ta medisinen eller ikke. La barnet heller få være med på å bestemme hvordan medisinen skal tas, for eksempel om det skal sitte på fanget, hva det skal drikke til etc.
- Fortell barnet hvorfor det skal ta medisin.

Sørg for å ha med nok tablettene ved utenlandsreise. Tablettene kan finnes i andre styrker, smaker og farger enn det dere er vant til.

Ved flyreiser skal medisiner alltid tas med i håndbagasjen slik at man unngår å miste dem hvis bagasjen skulle bli borte.

For spesifikke råd om ulike måter å gi medisin til barn nå og

4. Bruk egnede oppslagsverk og svar på spørsmålene.

Hvor kan du finne preparatomtalen (SPC) til et legemiddel?

På felleskatalogen.no → søk opp legemidlet → i kapitteloversikten velg «SPC (preparatomtale)» → trykk på SPC-ikonet

eller

På legemiddelsok.no søk opp legemidlet → finn kolonnen «Preparatomtale» og trykk på «vis»

a) En kunde skal på arbeidsreise til Tanzania og lurer på om han bør ta noen vaksiner.

1. I hvilket oppslagsverk finner du svar på spørsmålet?

Svaret finner du på fhi.no.

2. Hvordan finner du hvilke anbefalinger som gjelder?

Gå inn på fhi.no → i meny velg «Smittevern & Vaksiner» → «Vaksiner og vaksinasjon» → «Reisevaksiner».

På siden «Reisevaksiner» → skroll ned til «Reisevaksiner etter geografisk inndeling» og velg «Vaksiner ved reiser til Afrika» → finn Tanzania i tabellen og les av riktige anbefalinger.

Type utenlandsreiser deles inn i to hovedgrupper

Tabell 1. Type utenlandsreiser

GRUPPE I	Forretnings- og turistreiser til byer og turiststeder med god hotellstandard, mat hygiene og gode sanitære forhold.
GRUPPE II	Lang- eller kortvarige reiser eller opphold i områder med dårlige hygieniske og sanitære forhold, og/eller nær og langvarig kontakt med lokalbefolkningen. For eksempel arbeidsopphold, ryggsektur, innvandrere på besøk til tidligere hjemland.

( ): Parentes rundt forkortelsen i tabellen betyr at foreslåtte profylakse bør vurderes individuelt avhengig av reisetypen og lokale geografiske og årstidsvariasjoner i sykdommens utbredelse. I tillegg må den reisendes helsetilstand, alder og tidligere vaksinasjonsstatus vurderes.
Les mer i Vaksinasjonsveilederen: [Hep A](#), [BCG](#), [Rabies](#), [Tyfoid](#), [Gulfeber](#), [Hep B](#)

Forkortelser i tabellen for aktuelle reisevaksiner

dTP-IPV: Difteri, tetanus, kikhoste og poliovaksine, *PV*: Poliomyelittvaksine, *Hep A*: Hepatitt A-vaksine, *Hep B*: Hepatitt B-vaksine, *Rab*: Rabiesvaksine, *G*: Gulfeber, *Tyf*: Tyfoidvaksine, *BCG*: Tuberkulosevaksine, *MenACWY*: Meningokokk A+C+W+Y konjugatvaksine.

Aktuelle reisevaksiner

Tabell 2. Aktuelle reisevaksiner

	GRUPPE I	GRUPPE II
Seychellene	<i>dTP-IPV</i> *	<i>dTP-IPV</i> * (Hep A) (Tyf)
Ascension, St. Helena, Tristan da Cunha	<i>dTP-IPV</i> *	<i>dTP-IPV</i> * (Hep B)
Mauritius, Réunion	<i>dTP-IPV</i> *	<i>dTP-IPV</i> * (Hep A) (Hep B)
Kapp Verde	<i>dTP-IPV</i> * Hep A	<i>dTP-IPV</i> * Hep A Tyf (Hep B) (BCG)
Egypt, Komorene, Tunisia	<i>dTP-IPV</i> * Hep A	<i>dTP-IPV</i> * Hep A Tyf (Hep B) (Rab)
Algerie, Botswana, Djibouti, Lesotho, Libya, Madagaskar, Malawi, Marokko, Mosambik, Namibia, Somalia, Swaziland (Eswatini), Sør-Afrika, Tanzania , Zambia, Zimbabwe	<i>dTP-IPV</i> * Hep A	<i>dTP-IPV</i> * Hep A Tyf (Hep B) (BCG) (Rab)